

Reactie ActiZ internetconsultatie subsidieregeling intergenerationeel wonen

ActiZ is de branchevereniging van bijna 400 zorgorganisaties in de ouderenzorg. Zij bieden met bijna 500.000 medewerkers verpleging, verzorging en thuiszorg aan circa 130.000 mensen in verpleeghuizen en aan bijna 2 miljoen kwetbare mensen thuis. ActiZ-leden leveren dag in, dag uit hun bijdrage aan de maatschappelijke opgave om ouderen goede zorg en ondersteuning te bieden in een passende en geschikte woning en woonomgeving. De opgave voor nieuwe woonvormen voor ouderen, met en zonder zorgvraag, neemt enorm toe de komende 20 jaar. De subsidieregeling intergenerationeel wonen is een mooie stimulans om de sociale interactie en cohesie in deze woonvormen met ouderen te vergroten. Daarom maakt ActiZ graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de voorliggende regeling.

ActiZ ziet een mooie kans voor zorgorganisaties om, in gezamenlijkheid met bijv. woningcorporaties, jongeren te laten samenwonen met ouderen. Het samenleven biedt veel kansen om de verbinding tussen generaties mogelijk te maken en wederzijdse ondersteuning te stimuleren. Eveneens is de inspanning van de jongeren van grote maatschappelijke waarde. Deze regeling biedt kansen om dit mogelijk te maken. ActiZ zal berichtgeving en ervaringsverhalen publiceren richting de achterban over het laten wonen van jongeren in woonvormen met ouderen om dit verder te stimuleren. Er zijn echter ook een aantal vragen bij de huidige vorm van de regeling. Die geven wij u graag mee.

Inhoudelijke vragen en opmerkingen:

1. ActiZ heeft wisselende reacties van leden ontvangen over de vorm van de voorgestelde subsidie. Veel organisaties kunnen goed overweg met de huidige vorm van de regeling. Echter stellen andere organisaties de vraag of deze regeling ook daadwerkelijk verhuurders stimuleert om kamers/woningen in te richten/om te bouwen voor jongeren. Zorgorganisaties zijn niet financieel gedreven, maar de financiën in de gehele ouderenzorg staan onder druk, waardoor de realisatie van dergelijke woonvormen negatief beïnvloed kan worden. Een kamer met zorgtoewijzing levert de zorgaanbieder meer inkomsten op, dus de stimulans zal ook richting de zorgorganisaties c.q. verhuurders moeten gaan. We pleiten ervoor dat de mogelijkheden om verhuurders zelf te stimuleren een grotere plek krijgen.
2. Een huurverlaging voor een jongere is prettig, maar zou niet de belangrijkste reden voor jongeren moeten zijn om de keuze te maken in deze woonvorm te gaan wonen. Dat zien wij ook terug in vele voorbeeldprojecten. Ervaringsdeskundigen zeggen dat goede werving & selectie en ook begeleiding tijdens bewoning doorslaggevend is voor het slagen van het inwonen van jongeren in een woonvorm voor ouderen. Twee uur per jongere per maand is echter niet veel, zeker niet om ook te helpen met het uitwerken van ideeën. Bovendien kost de werving en selectie van jongeren veel tijd en is het verloop hoog, logisch gezien de levensfase waar zij zich in bevinden. Niet elke jongere is geschikt en de interne motivatie van de jongere moet hoog zijn. Op dit moment is er geen geld in deze regeling opgenomen om deze voorbereiding en uitgebreidere begeleiding te faciliteren. We pleiten ervoor om een vergoeding voor werving en selectie te verwerken in de regeling?
3. De beschikbare pot subsidiegelden is met € 58,44 mln voor de aankomende vijf jaar omvangrijk. In onderstaande tabel is uiteengezet hoeveel jongeren er via deze subsidie dan een woning kunnen nemen in een woonvorm met ouderen. Dat gaat om zeer grote aantallen. ActiZ vindt de ambitie en het idee achter de regeling en de impact die het kan maken zeer goed, maar heeft twijfels bij de haalbaarheid van het huisvesten van maar liefst 4400 jongeren in woonvormen met ouderen tot in 2027. Het aantal locaties dat jongeren zou moeten huisvesten is zeer hoog. Ter vergelijking: er zijn nu 2350 verpleeghuislocaties. Het aantal nieuwbouwplannen voor geclusterde woningen in woonvormen van het ministerie BZK is 80.000. Gemiddeld komen hier 50 tot 70 woningen, waardoor er dus ruim 1300 locaties gebouwd worden. Dit betekent dat bij 1 op de 3 geclusterde locaties voor ouderen minimaal

vier jongeren moeten wonen. Denkt VWS deze aantallen wel te halen? Welke mogelijkheden ziet VWS om een gedeelte van het geld te alloceren naar de werving en selectie, inclusief inwerken, van jongeren. Daarmee worden de echt gemotiveerde jongeren onderscheiden, waardoor het kwalitatief slagen van de doelstelling realistischer wordt.

- Daarnaast lijkt er nog een vormfout te zitten in de opbouw van de bedrag wat voor 2023 beschikbaar is. Dit bedrag kan namelijk maar voor maximaal 6 maanden worden aangevraagd. Als al deze aanvragen gedaan zouden worden, zijn de middelen voor 2024 niet toereikend. Welke oplossing ziet het ministerie van VWS hiervoor? Kan het ministerie dit duidelijker beschrijven in de regeling.

Jaar	Bedrag per jaar	Bedrag per jongere p.j.	Totaal aantal jongeren die gebruik kunnen maken	Aantal locaties bij 4 jongeren (range 10-2)
2023	€ 5.200.000	4080	1275	319 (128-637)
2024	€ 7.840.000	4080	1922	480 (193-961)
2025	€ 11.600.000	4080	2843	711 (285-1422)
2026	€ 15.800.000	4080	3873	968 (388-1936)
2027	€ 18.000.000	4080	4412	1103 (442-2206)

- Het is prettig dat volgens artikel 5 de uitvoering van deze activiteiten wordt aangewezen als een DAEB, waardoor ook de hoogte van de totale subsidie die een organisatie kan aanvragen onder de de-minimusregeling verhoogd wordt naar € 500.000. Afhankelijk van hoe deze toets loopt en wie de verhuurder is, gaat hier wel een flinke hap van genomen worden. Woningcorporaties zijn al aangemerkt als DAEB, maar zorgaanbieders hebben ook te maken met strengere regelgeving omtrent staatsteun bij andere subsidieregelingen. Kan VWS duidelijkheid bieden hoe een zorgaanbieder met een combinatie van verschillende subsidieregelingen om moet gaan? Er is bij andere transitie-middelen nog veel onduidelijkheid of dit onder de staatsteunregelgeving valt of daarbuiten. Als het daar wel binnen valt dan gaat er bij grote organisaties, die juist de schaal kunnen maken, een keuze gemaakt moeten worden tussen verschillende subsidieregelingen.
- Een aantal verpleeghuizen hebben al 65-ers als bewoners. Zij zien dat ook de groep 30-65 jarigen een zeer waardevolle aanvulling kunnen zijn voor de samenstelling. Daarbij is het verloop bij deze leeftijdsgroepen naar verwachting lager. Bovendien wordt het bereik van de regeling groter en daarmee de mogelijkheid tot slagen. Welke mogelijkheid ziet het ministerie om deze groep aan te vullen op de regeling?

Procedurele onduidelijkheden:

- Het uitgangspunt is om minimaal twee en maximaal tien jongeren te huisvesten per geclusterde woonvorm. Uit de subsidieregeling is niet geheel op te maken of dit daadwerkelijk om één locatie gaat of om de gehele organisatie. Wij pleiten ervoor dat de regeling wordt uitgegeven per locatie, aangezien veel zorgaanbieders en woningcorporaties meerdere complexen hebben. Op pagina 15 staat dat de verhuurder meerdere woonruimtes in meerdere woonvormen kan verhuren, maar dat dit in één subsidieaanvraag moet komen te staan. ActiZ ziet de mogelijkheid om op één locatie te beginnen (bij wijze van experiment) en dit later te mogen uitbreiden met een andere locatie. In dat geval moet een extra subsidieaanvraag mogelijk zijn. Hoe kijkt het ministerie aan tegen deze mogelijkheid?
- De regeling is mede opgesteld omdat er al veel goede voorbeelden zijn in het land. Kunnen de locaties waar eerder al jongeren wonen vanaf de openstelling van de regeling ook aanspraak maken op de subsidie? Indien ja, is er bekend hoeveel jongeren dit in 2022 waren en dus ook hoeveel jongeren de aankomende jaren geworven moeten worden?
- Kan VWS duidelijkheid geven over de looptijd? In principe loopt de verstrekte subsidie tot 31 december van het tweede jaar volgend op moment van aanvraag af. Maar dit zou ook kunnen

betekenen dat er slechts voor ruim een jaar subsidie kan worden aangevraagd. En een aanvraag bij een verlenging van het 'derde' jaar moet dan gedaan worden terwijl de jongeren daar nog wonen. Een aanvraagperiode terwijl de daadwerkelijke uitvoering al bezig is, is onwerkbaar en juridisch niet houdbaar. Kan het ministerie duidelijkheid verschaffen in bijvoorbeeld een tabel.

10. Hoe kijkt VWS aan tegen verlenging van succesvolle projecten? Welk uitzicht kan hier al tijdens de eerste periode aan de aanvrager gegeven worden?
11. Hoe staat deze subsidieregeling in relatie tot de nog in ontwikkeling zijnde subsidieregeling voor zorggeschikte woningen. Er is bij die regeling 57 mln beschikbaar gesteld vanuit de regeling intergenerationeel wonen. Daar moeten verhuurders ook gedeeltelijk jongeren laten inwonen om aan de andere subsidie te voldoen. Klopt het dat ze daarmee aanspraak moeten maken op twee verschillende subsidies?